

**LATVIJAS ARMIJAS ĢENERĀLIS,
DIVKĀRTĒJAIS LĀČPLĒŠA KARA ORDEŅA KAVALIERIS
PĒTERIS RADZIŅŠ**

Pulkvedis Pēteris Radziņš bermontiādes laikā. Rīgā, 1919. gada rudens

Pēteris Radziņš.
20. gadsimta sākums

1880. gada
2. maijs

Pēteris Radziņš piedzimst Lugažu (tagad
Valkas) pagasta «Jaunvīndezēs»

Mācījies Lugažu draudzes skolā, Valkas
pilsētas skolā un Valkas Nelsona reālskolā

1898. gada
augusts

Kā brīvprātīgais iestājas Krievijas
impērijas armijā. Ieskaitīts 112. Urālu
kājnieku pulkā Kauņā

1899. - 1901.
gads

Viļņas kara skola (beidz ar podporučika
dienesta pakāpi). Tiek iedalīts 24.
Sibirskas pulkā Lomžas guberņā

Radziņu ģimene. Ap 1903. gadu. 1. rindā vecāki: Kārlis un Anna
2. rindā bērni (no kreisās): Jānis, Oļģija, Pēteris

Pētera Radziņa dzimtās mājas Lugažu (tagad Valkas)
pagasta «Jaunvīndedzes». 1940. gadi

Valka. Lugažu draudzes skola. 1920. gadi

Pēteris Radziņš (no kreisās).
20. gadsimta sākums

«..Aprīņa skolas izglītība deviņdesmitajos gados jau bija pietiekoši liela, lai cilvēks varētu dzīvē tikt uz priekšu - kļūt par pagasta darbvedi, skolotāju, kanceļistu vai citu tam līdzīgu ierēdni. Bet Radziņš par to nedomā un ar to arī neapmierinātos. Atgriezies tēva mājās, viņš iet visos darbos, bet svētdienās un dienviņu laikā ļoti cītīgi mācās, lai piesavinātos vidusskolas kursa zināšanas un iekļūtu kara skolā.»

/Ž. Unāms «Trīs brīvības cīņu vadoni:
Kalpaks; Balodis; Radziņš»/

Pēteris Radziņš iesvētīšanas dienas piemiņai.
iesvētīts Valkā, Lugažu baznīcā
1897. gada 15. jūnijā

Pēteris Radziņš.
19./20. gadsimtu mija

1903. gads

Apmācībai uz 2 mēnešiem piekomandē
4. sapieru brigādei

1904. gada
8. februāris -
1905. gada
27. jūlijs

Krievu-japāņu karš

1905. gada
janvāris

Kā brīvprātīgais dodas uz Mandžūriju.
Radziņš komandē rotu 10. Sibīrijas
Omskas pulkā

1905. gada revolūcija

1906. gads

Atgriežas 24. Simbirskas pulkā,
Lomžas guberņā

Pēteris Radziņš. 20. gadsimta sākums

1907. - 1910.
gads

Studē Nikolaja ģenerālštāba akadēmijā Pēterburgā. P. Radziņa diplomdarbu - Rezerves loma augstākās priekšniecības rokās - atzīst par vienu no labākajiem un iespiež «Akadēmiskā Vēstnesī». Pēc tam to izdod grāmatā un plaši izmanto Krievijas armijā

1910. gads

Iegūst kapitāna dienesta pakāpi un sāk komandēt rotu 32. Kremenčugas kājnieku pulkā Varšavā

1912. gads

Tiek pārcelts uz Ģenerālštābu. P. Radziņu ieceļ par štāba adjutantu 38. kājnieku divīzijas štābā Brestļitovskā

1914. gada
maijs

Tiek piekomandēts aviācijas rotai Varšavā - aviācijas darbības un dienesta izzināšanai

1914. gada
19. jūlijs
(1. augusts)

Vācija piesaka karu Krievijas Impērijai

4. šķiras
Sv. Annas
ordenis

3. šķiras
Sv. Annas
ordenis

1914. gada
augusts

Kā 38. kājnieku divīzijas vecākais štāba
adjutants piedalās kaujās jau no augusta.
Kaujas pie Komarovas, Varšavas, Ravgas
un Lodzas

1915. gada
sākums

Piedalās kaujās pie Prasnišas un Mlavas

1915. gada
aprīlis - maijs

Piedalās kaujās pie Šauļiem, vēlāk
Jelgavas apriņķī

1915. gada
18. maijs

Tiek iecelts par Novogeorgijevskas cietokšņa
ģenerālštāba nodaļas priekšnieku. P. Radziņš
piedalās cietokšņa aizstāvēšanā līdz
5. augustam, kad aeroplānā izlauzies no
ielenkuma

1915. gada
augusts

Kļūst par sevišķo uzdevumu virsnieku
Rietumu frontes virspavēlnieka štābā

4. šķiras
Sv. Jura
ordenis

«..Izceļoties pasaules karam, Radziņu tūdaļ no Varšavas aviācijas rotas izsauc atpakaļ uz viņa parasto dienesta vietu, 38. divīzijas štābā, Brestļitovskā. Radziņš tagad ir pamatīgi sagatavots ģenerālštāba virsnieks. Viņš beidzis akadēmiju, iepazīnies ar sapieru un aviācijas darbību, viņam ir arī pietiekošs ierindas stāžs.»

«..Pasaules kara notikumus Radziņš tomēr vēro ar sarkastisku smīnu, ne skumdams, ne arī priecādamies par krievu armijas zaudējumiem vai panākumiem. Viņš - kā pats saka - necīnās par Krieviju. Radziņš šo karu vēro gandrīz kā militārs sportists, kas vēlās, lai uzvarētu labākais. Bet reizē ar to viņš arī nekad negrib būt sliktākais cīnītājs.»

/Ž. Unāms «Trīs brīvības cīņu vadoni:
Kalpaks; Balodis; Radziņš»/

2. šķiras
Sv. Annas ordenis

3. šķiras
Sv. Staņislava ordenis

2. šķiras
Sv. Staņislava ordenis

1915. gada oktobris

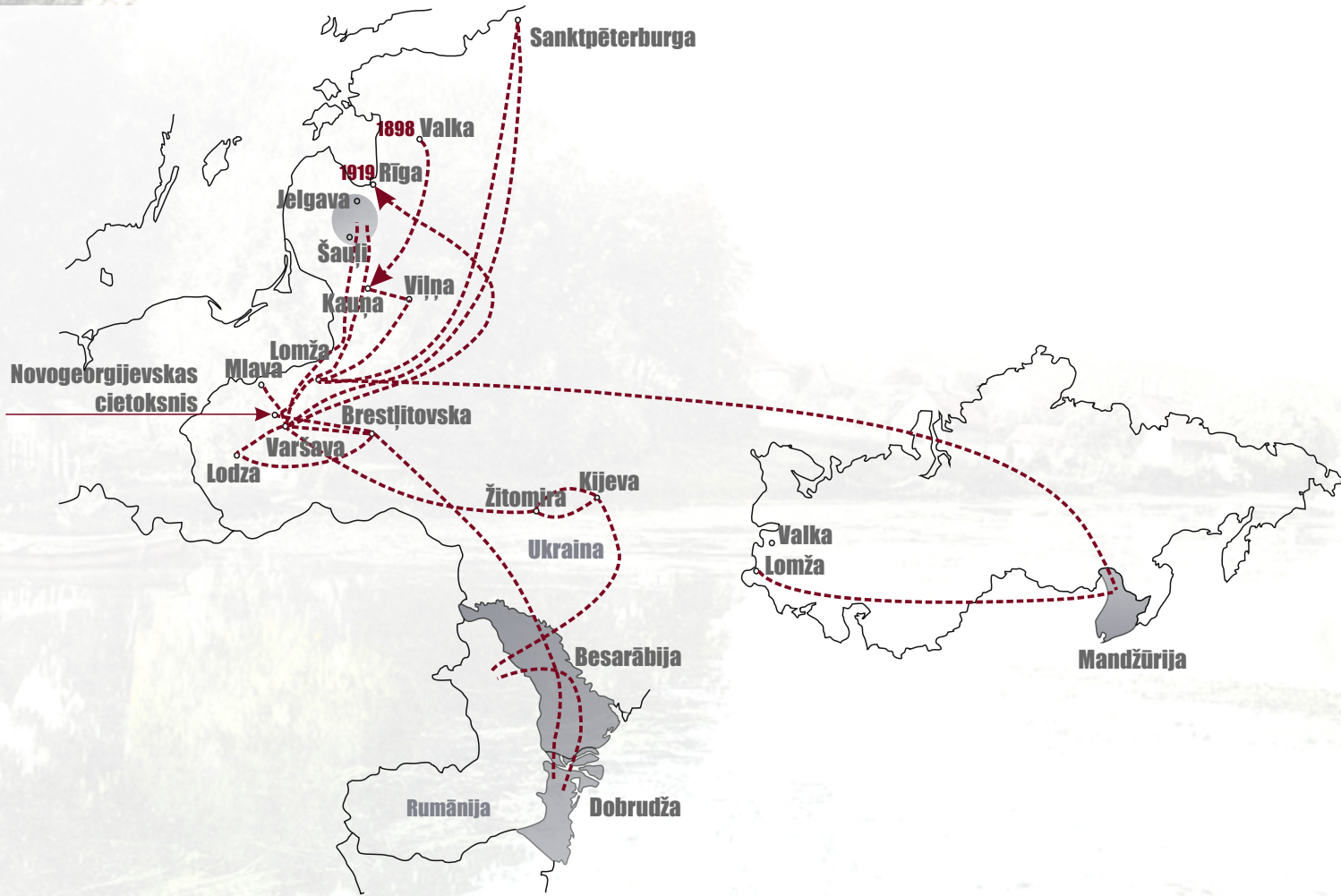
Tiek iecelts par 8. Sibīrijas strēlnieku divīzijas štāba priekšnieka vietas izpildītāju

1915. gada decembris

P. Radziņu paaugstina par apakšpulkvedi

1916. gada februāris

Tiek iecelts par 61. Sibīrijas kājnieku divīzijas štāba priekšnieka vietas izpildītāju. Jūlijā divīziju pārdislocē uz Rumānijas fronti. Augustā-septembrī piedalās kaujās pie Dobrudžas

1917. gada maijs

P. Radziņu paaugstina par pulkvedi

1918. gada februāris

Besarābijā izformē sev pakļautās vienības
un dodas uz Rumāniju

1918. gada 3. marts

Tiek noslēgts Brestļitovskas miera līgums

1918. gada marts -
decembris

P. Radziņš iestājas Ukrainas hetmaņa Skoropadska armijā.
Ģenerālštāba Organizācijas-apmācības daļas priekšnieks

1918. gada
18. novembris

Rīgā tiek proklamēta neatkarīga Latvijas Republika

1918. gada decembris -
1919. gada septembris

Pēc hetmaņa krišanas iestājas Ukrainas Tautas Republikas (Simona
Petļuras) armijā, kur dienē kā Ģenerālštāba priekšnieka palīgs līdz
armija tiek sakauta

У. Д.
Військове Міністерство
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ
Генерального Штабу.

Листопад 1918 р. **Посвідчення.**

№ 1930

М. Київ
Піш посвідчується,
що зазначений в цьому
Малковичук Генерал
Моло Гетману Радзін
Петро Карлович
є дійсно Головою Відділу
по навчанню військ

Головного Управління Генерального Штабу
Української Держави, який має право тримати
зброю *Радзін*
що підписом та печаткою підтверджується.

Начальник Штабу *Малковичук*

Нач. Канцелярії *Радзін*

Ukrainischer
GENERALSTAB

Latvijas
Kara
Muzejs

Inv. № 6724

21. November 1918
№ 1930

Ausweis №

Der Vorzeiger dieses

ist *Generalstabes*
Herrst Radzinski Peter Karlov

in *1st* Abteilung des Ukrainischen Ge-
neralstab, der hiermit berechtigt ist *den Medal-*
gen auf einen Balken
bei sich zu tragen.

Chef des Generalstab *Radzinski*

Chef der Kanzlei *Radzinski*

Петра Радзінґа Української держави Скоропадської армії, Генерального Штабу
Організації - армійської частини керівника посвідчення.
1918. року 21. листопада

Latvijas armijas virspavēlnieka štāba apspriede.
1. no kreisās pulkvedis Pēteris Radziņš. Rīga, 1919. gada rudens

1919. gada
rudens

P. Radziņš atgriežas Latvijā

1919. gada
27. oktobris

P. Radziņš tiek iecelts par Armijas virspavēlnieka štāba Kara priekšnieku, uzņemoties šo amatu brīdī, kad bermontieši apdraudēja Rīgu

1919. gada
11. novembris

Kad ar armijas rīcībā esošajiem tehniskajiem līdzekļiem nebija iespējams ievākt vajadzīgās ziņas tālāko operāciju plāna sastādīšanā, viņš aktīvi piedalījās tiešā izlūkošanā Pārdaugavā un, personīgi piedalīdamies kaujā, sekmēja bermontiešu galīgu satriekšanu

40 000 - 45 000 karavīru;
100 lielgabali;
600 ložmetēji;
50 mīnmetēji;
120 lidmašīnas;
3 bruņuvilcieni;
10 bruņu automobiļi
u.c. tehnika un ieroči

Sākotnēji Rīgas apkārtnē ~ 11 500
karavīru, vēlāk līdz 50 000 vīru;
9 lielgabali, 23 smagie ložmetēji;
2 lidmašīnas, 1 bruņuvilcieni;
3 bruņu automobiļi un ieroči

Sabiedroto
atbalsts un
palīdzība

Valka

Mobilizācija

Cēsis

Latvijas
armijas
kontrolētā
teritorija

Sarkanās
armijas
kontrolētā
teritorija

Talsi

Rīga

Liepāja

Jeļgava

Jaunjelgava

Rēzekne

P. Bermonta krievu Rietumu
brīvprātīgo armijas kontrolētā
teritorija

Daugavpils

Ilūkste

Lietuvas
armijas
kontrolētā
teritorija

Polijas
armijas
kontrolētā
teritorija

1919. gada jūlijs - novembris

Pulkvedis Pēteris Radziņš bermontiādes laikā.
Rīga, 1919. gada rudens

«..Par mūsu armijas štāba priekšnieku Radziņu iecēla 27. oktobrī, bet jau līdz 1. novembrim, iepazīties ar frontes stāvokli un spēku lielumu, Radziņš ir paguvis izstrādāt ļoti labu operāciju plānu. Lielais uzbrukums pret bermontiešiem sākas gan 3. novembrī, bet nolemts un nolikts viņš bija jau uz 1. novembri (to atlika tamdēļ, ka Sabiedroto flote nebija varējusi tik ātri sagatavoties artilērijas ugunij). Tātad pilnīgi svešos apstākļos Radziņš orientējas un strādā apbrīnojami. Tas patiesībā arī bija nepieciešami, jo vilcināties ar uzbrukuma sākšanu vairs nevarēja.»

/Ž. Unāms «Trīs brīvības cīņu vadoni:
Kalpaks; Balodis; Radziņš»/

	4. Valmieras kājnieku pulks		6. Rīgas kājnieku pulks
	5. Cēsu kājnieku pulks		Vidzemes artilērijas pulks

ar desanta palīdzību

jāienem jāienem

3. Latgales divīzija

Dubulti (Rīgas Jūrmala)

Cementfabrika

Kāpu grēda līdz Kleistu muižai

Tornkalns

1. jāforsē Daugava

2. Vidzemes divīzija

2. demonstratīvi jāuzbrūk mazāk aizsargātās vietās

jāielaužas no aizmugures

jāuzbrūk no aizmugures Sēlijā

1. Kurzemes divīzija

partizānu vienības

Izstrādātais plāns:

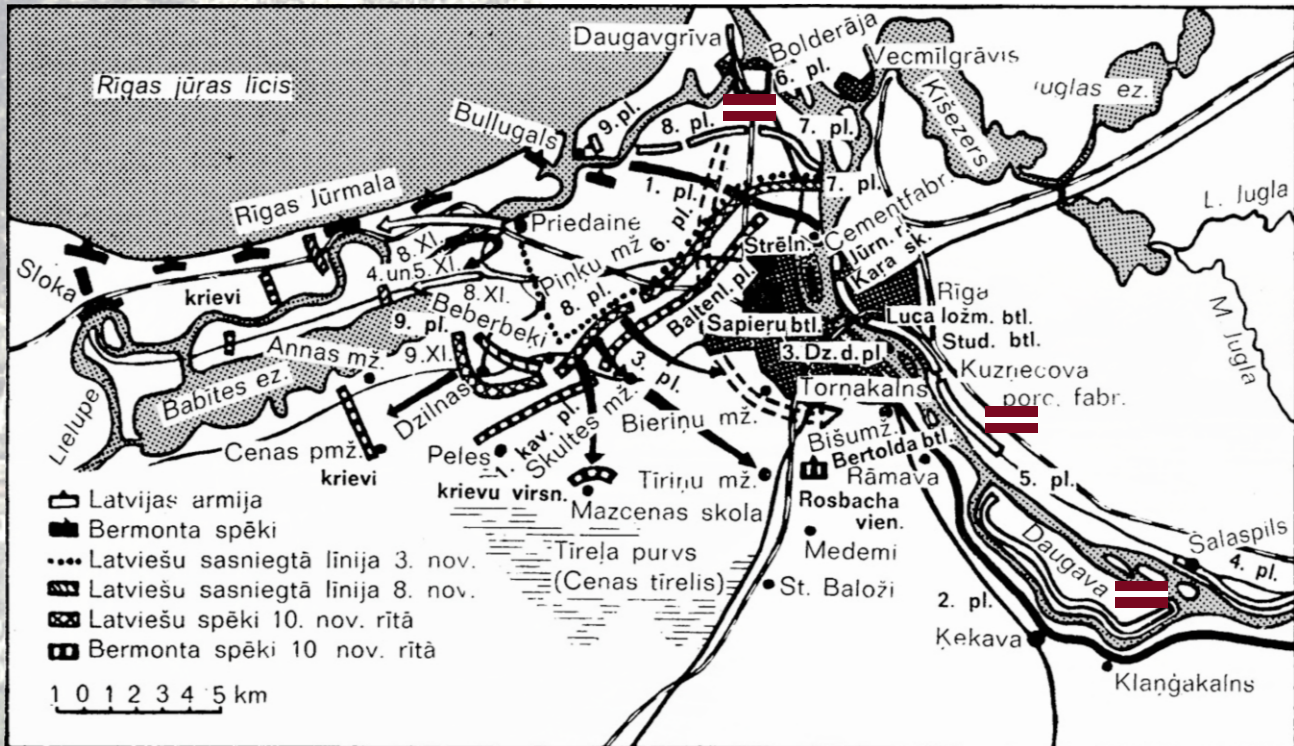

⌘ RIGAS AISSTĀVĒŠANA ⌘ X FOTO X
J. REEKSTS
X RIGA X

Rīgas aizstāvēšana, 1919. gads

«...«Vispirms mūsu karaspēks ir jāpieradina uzvarēt», kas ir ļoti svarīgi tādā stāvoklī, kad ienaidnieks atrodas pašas galvas pilsētas vārtos. «Tāpēc sākumā (turpina Radziņš) jāved tikai tādas operācijas, kas samērā viegli izpildāmas, t.i., kurās frontes daļās flotes artilērijas uguns jau būs satriekusi ienaidnieku. Tur uzbrukt, ieņemt šās vietas un sākumā apmierināties ar maziem, bet drošiem panākumiem. Sākumā te pietiks. Ja mēs katru dienu uzbrūkam un ja šiem mūsu uzbrukumiem ir tomēr katru dienu panākumi - lai arī tie visniecīgākie - tad mēs ar to pieradinām savu karaspēku uzvarēt, un ar to pašu pieradinām ienaidnieku pie viņa neveiksmēm, ieaudzējam tam neuzticību uz viņa spēkiem un vadoņiem.»»

/Ž. Unāms «Trīs brīvības cīņu vadoņi:
Kalpaks; Balodis; Radziņš»/

Rīgas atbrīvošanas kaujas 1919. gada 3. - 11. novembris

«..(Radziņš): «Izšķirošās sekmes un galīgas cīņas iznākums kritiskos momentos atkarājas pilnīgi no tam, kura puse prot labāki manevrēt un kurai pusei ir pietiekoši daudz morāliska spēka - izvest savus nodomātos plānus līdz galam, neskatoties ne uz kādām nejaušībām. Nekad nav iespējams gūt uzvaru, ja prāto par to, ko darīs ienaidnieks, un kas mums ir pret to jādara - tas noved pie defensīvas, kura beidzas ar neveiksmēm. Kas grib uzvarēt, tam jādomā par to, ko viņš grib panākt un kā ienaidnieks var reaģēt uz viņa darbību; ir jāuzspiež sava griba un vara ienaidniekam.»

/Ž. Unāms «Trīs brīvības cīņu vadoņi:
Kalpaks; Balodis; Radziņš»/

Latvijas armijas ģenerālis Pēteris Radziņš

1919. gada
27. oktobris -
1920. gada
janvāris

P. Radziņš kā štāba priekšnieks vadījis visas, Rīgas, Zemgales un Latgales kaujas

P. Radziņš izstrādāja arī operāciju plānu Latgales atbrīvošanai no lieliniekiem, pēc savas ierosmes sagrupēja karaspēka daļas latviešu - poļu armijas kreisajā spārnā tā, ka tas izšķiroši iespaidoja kauju gaitu visā frontē un ļāva ar maziem zaudējumiem ātri atbrīvot visu Latviju no pretinieka

1920. gada
1. februāris

Tiek noslēgts pamiers ar Padomju Krieviju

1920. gada
5. februāris

P. Radziņš tiek paaugstināts par ģenerāli

Latvijas armijas ģenerāļa Pētera Radziņa
personas apliecība. 1920. gads

53

№ 1567

Personas apliecība.

Šīs apliecības uzrādītājs Ģenerālis
Pēteris Kārļa d. RADZIŅŠ
dzimis 1880. gadā „2.“ februārī
sastāv

...vā kara dienestā kā
Vācu akadēmisko kursu
priekšnieks.

Galvenā štāba priekšnieks,
ģenerālis: Pēteris
Administratīvās daļas priekšnieks,
Pulkvedis: [Signature]

Apliecība derīga arī kā ieroču at-
ļauja.

Lūdzu griezt vērību uz apliecības termiņu otrā pusē.

(Ipašnieka paraksts)

Apliecības uzrādītāja fotogrāfiju un viņa parakstu
parakstu apstiprinu.

Galvenā štāba priekšnieks,
ģenerālis: Pēteris
Administratīvās daļas priekšnieks,
Pulkvedis: [Signature]
26. aprīlī 1920 g.

Latvijas armijas parāde. Rīga, 1920. gadi. 2. rindā no kreisās 1. Pēteris Radziņš

1920. gada
13. augusts

Pēc Ministru kabineta lēmuma
apbalvots ar Lāčplēša Kara ordeņa
3. šķiru un reizē iecelts par Lāčplēša
Kara ordeņa domes pirmo locekli

1920. gada
20. oktobris

Pēc paša vēlēšanās no karadienesta
tiek atvaļināts

Piedalās virsnieku militārajā
sagatavošanā - bija lektors kara skolā,
kara aviācijas skolā, virsnieku kursus

Sarakstījis grāmatas «Latvijas brīvības
karš» (1. daļa «Cīņas pret Bermontu»,
2. daļa «Latgales atbrīvošana»), «Taktika»,
«Kara vadonis» un citas

2. šķiras
Lāčplēša Kara
ordenis

3. šķiras
Lāčplēša Kara
ordenis

Polijas
«Virtuti Militari»
ordenis

Latvijas Kara skolas vasaras nometne Daugavpilī.
1. no kreisās Pēteris Radziņš ar virsniekiem. 1920. gadu 1. puse

Latvijas armijas pulku un bataljonu komandieru kursi. Rīga, 1920. gadi.
Kreisajā pusē 1. rindā pie galda 1. Pēteris Radziņš

Lāčplēša Kara ordeņa domes sēde. Rīga, 1921. gads
Labajā pusē no labās 4. Pēteris Radziņš

Virsnieku balle. 1920. gadi
1. rindā no labās 3. Pēteris Radziņš

4. Valmieras kājnieku pulka piecu gadu svētki. Rīga. 1924. gads
1. rindā no labās 2. Pēteris Radziņš

**1924. gada
23. februāris**

P. Radziņš ar Valsts prezidenta pavēli tiek iecelts par Latvijas armijas komandieri

1927. gads

Tiek apbalvots ar 2. šķiras Lāčplēša Kara ordeni. P. Radziņu ievēl par Lāčplēša Kara ordeņa domes sekretāru

**1928. gada
25. aprīlis**

Beidzot pildīt armijas komandiera pienākumus, P. Radziņš tiek iecelts par Kara akadēmisko kursu priekšnieku

**1930. gada
7. oktobris**

Mirst. Tiek apbedīts Brāļu kapos, Rīgā

**Igaunijas
Brīvības krusts
1. šķira 2. pakāpe**

**1. no labās Pēteris Radziņš.
1924. gads**

8. Daugavgrīvas kājnieku pulka Sakaru komanda. 1925. gads
2. rindā no kreisās 5. Pēteris Radziņš

Kara akadēmisko kursu priekšnieks
Pēteris Radziņš

Triju Zvaigžņu
ordenis, 1. šķira

Somijas Baltās
Rozes ordenis,
1. šķira

Latvijas armijas Kara akadēmiskie kursi. Uz kara kuģa «Virsaitis».
Priekšplāna Pēteris Radziņš. 1928. gads

Latvijas armijas virsnieku augstāko kursu klausītāji un pasniedzēji
Rīga, 1929.-1930. gads. 1. rindā no kreisās 4. Pēteris Radziņš

Atvadīšanās no Latvijas armijas ģenerāļa Pētera Radziņa.
Goda sardzē korporācijas «Tervetias» biedri.
Rīga, 1930. gada 11. oktobris

Zviedrijas Šķēpa
ordeņa lielkrusts

Francijas Goda
leģiona komandiera
ordenis

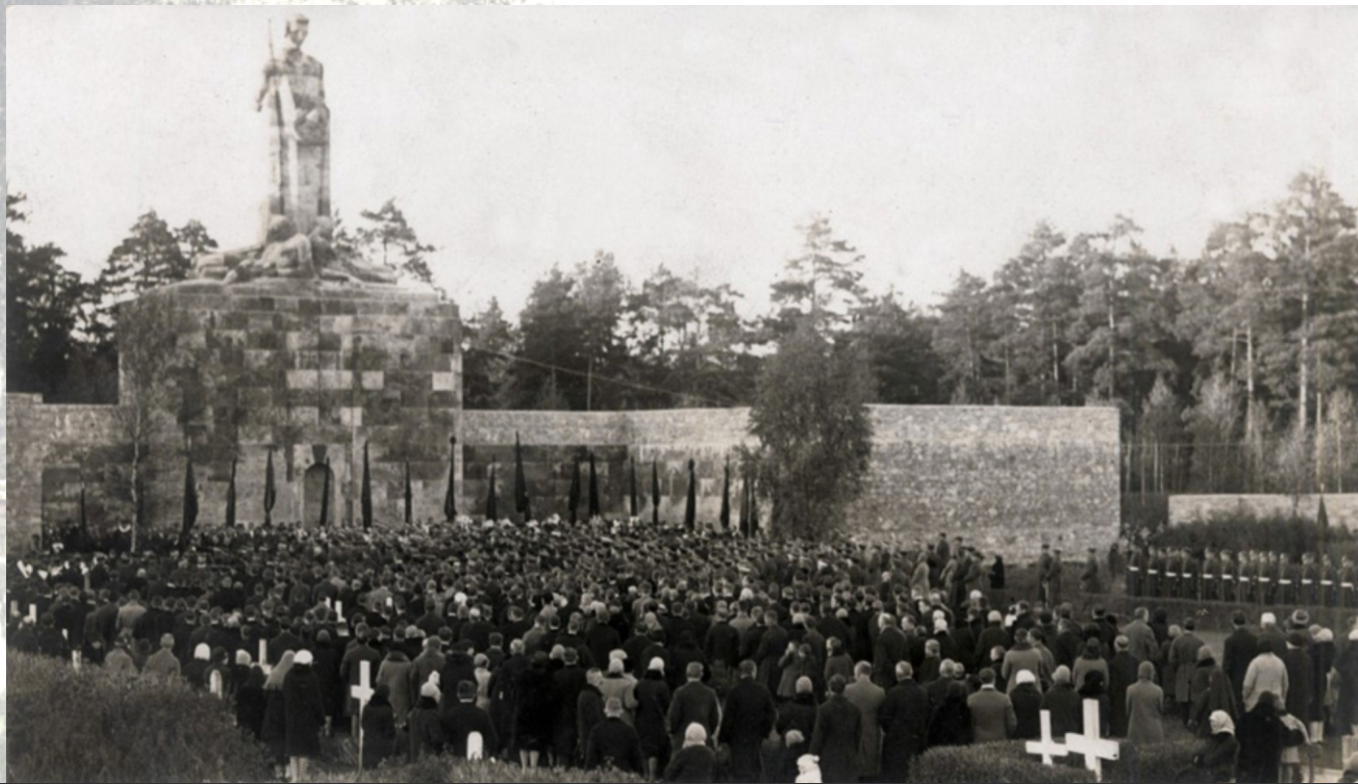

Latvijas armijas ģenerāļa Pētera Radziņa pavadīšana pēdēja gaitā.
Rīga, 1930. gada 11. oktobris

Latvijas armijas ģenerāļa Pēteris Radziņš pavadīšana pēdēja gaitā.
Rīga, 1930. gada 11. oktobris

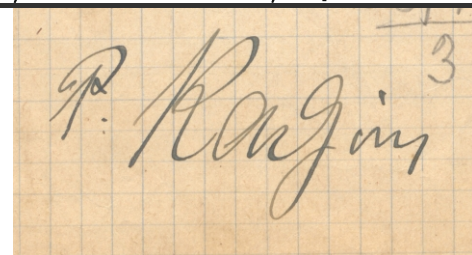

Latvijas armijas ģenerāļa Pētera Radziņa pavadīšana pēdēja gaitā.
Rīga, 1930. gada 11. oktobris

Piemiņas akmens atklāšana Latvijas armijas
ģenerāļa P. Radziņa dzimto māju vietā.
Valkas pag. «Jaunvīndedzes», 2000. gada 17. jūnijs

Latvijas armijas ģenerāļa Pētera Radziņa paraksts

P. Radziņš 3

«..Neviena tauta nav nākusi pie brīvības bez karaspēka un neviena tauta nav spējusi paturēt savu brīvību bez karaspēka. Karaspēks ir tautas spēks. No tam, kāds ir tautas karaspēks, visvieglāk ir zināt, kāda ir pati tauta. Trīsceturdaļas armijas vēlmju atkarājas no morāliskiem un tikai viena ceturdaļa no materiāliem spēkiem.»

/Latvijas armijas ģenerālis Pēteris Radziņš/